

af Sagen maatte komme til det Resultat, troer jeg dog, at det vilde være temmelig overilet, om man ved Behandlingen af Finantsloven, hvor en saadan Sag paa ingen Maade kan finde sin fuldstændige Døftelse, vilde tage en saa vigtig Beslutning. Naar den ærede Rigsdagsmand for Sørø Amts 5te Valgkreds (Frølund) har anført, at Skolen bestandig har havt en meget ringe Fregvents, saa maa jeg modstige Rigtigheden heraf. Skolen har havt over 80 Disciple, og det er først i de senere Aar, at disses Antal er betydelig aftaget. Jeg vil ikke nægte, at Grunden dertil for endeel ligger i den fortrinlige borgerlige Realskole, som findes i Aarhuus, men jeg maa derhos bemærke, at indtil i Aaret 1849 havde Skolen nogle og tredsindstyve Disciple, og det var først, da man foresaa, at Aarhuus vilde blive occuperet, at de Forældre, som boede udenfor, toge deres Børn hjem, og siden har Skolen ikke havt nogen synderlig Tilgang. Der vil kunne anføres vægtige Grunde for at see Liden endnu noget an, og der kunde vistnok gjøres Adskilligt, der kunde bringe Fregventen til Skolen tilbage, men jeg finder det hverken passende eller hensigtsmæssigt at spinde denne Discussion videre ud, og jeg skal derfor indskrænke mig til de Bemærkninger, jeg har gjort.

Cultusministeren: Med Hensyn til det af 2 ærede Rigsdagsmænd fremsatte Forslag, der, som den ærede Rigsdagsmand, der talte først, ligefrem vedkjendte sig, gaaer ud paa, at det ærede Thing skal beslutte Medlæggelsen af Aarhuus Realskole, skal jeg ikke modstige, at jo de af ham fremsførte Data ville kunne føre dertil, at i en ikke fjern Tid dette Spørgsmaal af Regjeringen bør tages under Overveielse, og det er mig ogsaa bekendt, at min høitærede Formand var af samme Anskuelse, i hvilken Anledning jeg troer endnu at burde tilføie, at hans Stilling i denne Sag var noget vanskelig, da han med Føie kan kaldes en af de allerførste om ikke den første Repræsentant for den saakaldte classiske Underviisning her i Landet. Iøvrigt maa jeg troe, at det er ubespøiet, at den ærede Forslagsstiller siger, at man er gaaet meget ubetænksomt frem ved denne Skoles Anlæg. Der er vist saa Regje-

ringshandlinger, med Hensyn til hvilke man saa nøie har overveiet Sagen. Der var tvende Anskuelser, der gjorde sig gjældende her i Landet i de nærmeste Aar, førend denne Skole blev oprettet; det blev paa den ene Side taget, at man kunde tilveiebringe den samme høiere Dannelse, som den classiske Udvikling skulde give, gennem de naturhistoriske, historiske og mathematiskke Videnskaber, medens paa den anden Side Andre vare af en modsat Anskuelse, idet de vel ingenlunde nægtede, at der igjennem disse Videnskaber kunde erhverves saadan Dannelse, men meente, at det ikke vilde være gjørligt at bevæge et større Antal Elever til at vedblive Underviisningen saalænge, som behøvedes for virkeligt at erholde den Dannelse, her er Tale om. Der blev nedsat en Commission af flere Mænd, Civile og Militaire, og jeg selv havde den Ære at være Medlem af den, for at forhandle dette Spørgsmaal, og man kom da til det Resultat, at ville søge at faae oprettet en høiere Realskole og anvendte megen Liberalitet med Hensyn til de fornødne Midler for at søge at gennemføre Forsøget paa at erstatte nogle af de lærde Skoler ved saadanne høiere Realskoler. Der forudgik saaledes en nøie Overveielse, inden Regjeringen tog denne Beslutning, og der vare høist dygtige og agtede Mænd her i Landet, som deeltog i disse Forhandlinger, og navnlig repræsenteredes den Anskuelse, at det var ønskeligt at oprette saadanne Realskoler, af nu aføde Geheimeraad Ørsted og af Statsraad Schouw. Det turde nu vel have viist sig, hvilke Vanskeligheder der frembyde sig for den practiske Udførelse af det, man dengang haabede at opnaae, og som kunde gjøre det fornødent at ordne Kræfterne anderledes. Det er netop hermed, at min høitærede Formand, efter hvad han har meddeelt mig, har beskæftiget sig. Men jeg maa i ethvert Fald være enig med den ærede sidste Taler i, at det vilde være meget uheldigt, om det ærede Thing vilde afføre den hele Undersøgelse og nøiere Overveielse af, hvorledes der i Fremtiden skal forholdes med Aarhuus Realskole, ved uden videre ved det foreslaade Botum at bevirke Skolens Medlæggelse om en føie Tid.

Hvad angaaer det af en æret Rigsdagsmand stillede Andragende om, at der maatte